

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI
PROKURATOR GENERALNY

RN VI 630/371/93/P

11 KRNY 312/93

Warszawa, 1993.

IPN Lu 68/6/2
II K 195/85

203

SĄD NAJWYŻSZY
IZBA KARNA

Rewizja nadzwyczajna
Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 1 kwietnia 1985 r. sygn. II K 195/85 i wyroku Sądu Wojewódzkiego w Siedlcach z dnia 10 lipca 1985 r. sygn. II Kr 267/85.

Na podstawie art. 463 i 464 kpk

z a s k a r ż a m

powyższe wyroki na korzyść oskarżonego Mirosława Andrzejewskiego

Na podstawie art. 376, 386 i 387 pkt 1 kpk w związku z art. 462 kpk

z a r z u c a m

obrazę przepisów prawa materialnego przez uznanie, że działanie oskarżonego stanowiło czyn wypełniający dyspozycję art. 282a § 1 kk pomimo braku przesłanek ku temu

i w n o s z e

o zmianę zaskarżonych wyroków i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia przypisanego mu czynu.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 1 kwietnia 1985 r. Mirosław Andrzejewski został uznany za winnego tego, że w dniu 14 lutego 1985 r. w Siedlcach w celu wywołania niepokoju publicznego i rozruchów rozpowszechniał ulotki p.t.: "Precz z podwyżkami", które w swej treści wzywały do udziału w akcji protestacyjnej organizowanej wbrew przepisom prawa na dzień 28 lutego 1985 r. na terenie Siedlec i za czyn zakwalifikowany jako przestępstwo z art. 282a § 1 kk skazany na karę 11 (jede-

nastu) miesiący pozbawienia wolności. Sąd orzekł także przepadek dowodów rzeczowych.

Od wyroku tego wnieśli rewizje obrońcy oskarżonego zarzucając między innymi, iż w czynie przypisanym mu brak jest znamion przestępstwa z art. 282a § 1 kk.

Sąd Wojewódzki w Siedlcach wyrokiem z 10 lipca 1985 r. rewizji tych nie uwzględnił i zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Postanowieniem z 20 lipca 1989 r. Sąd Rejonowy w Siedlcach - na mocy przepisów ustawy z 29 maja 1989 r. o amnestii - przebaczył i puścił w niepamięć przestępstwo popełnione przez M. Andrzejewskiego.

Wyżej wymienione wyroki Sądów obu instancji należy uznać za wadliwe, albowiem Sady bezpodstawnie uznały, że czyn oskarżonego wyczerpuje znamiona przestępstwa z art. 282a § 1 kk.

Nie ulega wątpliwości, że dla bytu tego przestępstwa niezbędne jest ustalenie, iż działanie oskarżonego podjęte zostało z zamiarem bezpośrednim, ukierunkowanym na wywołanie niepokojów publicznych oraz że działanie to mogło taki skutek wywołać.

Uzasadnienia obu zakwestionowanych wyroków zawierają obszerne wywody mające uzasadnić trafność dokonanej przez Sady oceny prawnej czynu przypisanego oskarżonemu. Stanowisko Sądów obu instancji w tym przedmiocie jest jednak nietrafne.

Oskarżony nie przyznał się do winy i odmówił składania wyjaśnień w związku z czym jego wyjaśnienia nie mogą być źródłem wiedzy o tym, jaki mu przyświecał zamiar przy rozpowszechnianiu ulotki "Precz z podwyżkami". Treść tej ulotki nie daje również żadnych podstaw do przyjęcia, iż jej rozpowszechnianie mogło wywołać niepokój publiczny i rozruchy. Zawiera ona krytykę przygotowywanej przez władze kolejnej podwyżki cen oraz wzywa do protestu mającego wyrazić się w dniu 28 lutego 1985 r. w postaci: 15-minutowego strajku, bojkotu prasy i godzinnego spaceru protestacyjnego na ulicy Kilińskiego (t. II, k. 7).

Wyrażony w zaskarżonych wyrokach pogląd, że nawoływania te mogły wywołać niepokój publiczny bądź rozruchy jest zupełnie bezpodstawny. Sady nie wyjaśniły bliżej dlaczego nie kupowanie gazet lub spacerowanie może wywołać skutki określone w art. 282a § 1 kk. Także 15-minutowy strajk nie może być oceniany jako okoliczność mogąca wywołać niepokój publiczny.

Należy także dodać, iż działanie oskarżonego polegające na rozpowszechnianiu ulotek, nie wywołało żadnych tego rodzaju skutków. Jest to wprawdzie okoliczność obojętna dla bytu wymienionego przestępstwa, tym niemniej jednak pozwala na wysnucie wniosku, iż nie było to działanie mogące taki skutek wywołać.

Niezależnie od tego, iż czyn Mirosława Andrzejewskiego nie wyczerpywał znamion przypisanego mu przestępstwa to był on również pozbawiony elementu społecznej szkodliwości. Treść tej ulotki poddawała krytyce poczynania ówczesnych władz przerzucających ciężar pogarszającej się sytuacji gospodarczej w kraju na barki społeczeństwa oraz nawoływała do przeciwstawiania się pokojowymi środkami tym posunięciom władz, które powodowały dalszą pauperyzację społeczeństwa. Działanie to było więc zgodne z interesami przytłaczającej większości obywateli i z tego powodu nie może być uznane jako społecznie szkodliwe.

Z tych względów niniejszą rewizję nadzwyczajną, którą wnoszę z urzędu, uważam za uzasadnioną.

ZASTĘPCA PROKURATORA GENERALNEGO

Stanisław Iwanicki

W załączeniu:

- akta Sądu Rejonowego
w Siedlcach sygn.
II K 195/85 (3 tomy)
- odpisy rewizji nadzwyczajnej